

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"א ניסן תשע"ח | דף היומי בבלי: עבודה זרה עא.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד סימן ש"ה אמצע סעיף א' "ופרד וחמור וסוס".
לוח יומי מקוצר: עמוד 188 סימן ד"ש/ש"ה.
מוסר: פרק א' מ"והנה עבור" עד "ועתה מתורץ".
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ד משנה יג עד משנה כ.

הדף היומי בהלכה

מהי משמעות המעמד של 'גר תושב'?

ולמרות שכל גוי מחויב בשבע מצוות בני נח, קבלתו הפרטית של גוי זה לקיימן מקנה לו מעמד של גר תושב. דינים רבים נאמרו ביחס לגר תושב, ואחד מהם - שישראל מצווים להחיותו, כלומר, להצילו ממוות, לרפאותו, ולתמוך בו אם הֶעָנִי. [משנ"ב דש, ד, וביה"ל ד"ה אינו, בהרחבת הדברים; רמב"ם איסור"ב יד, ז]

כפי שלמדנו, גוי המקבל עליו לקיים שבע מצוות בני נח, ושלא לעבוד עבודה זרה אפילו ב'שיתוף' - שהיא עבודה המותרת לשאר הגויים - מכונה 'גר תושב'. פירוש הכינוי הוא, שאסור לישראל לאפשר לעובדי עבודה זרה לשבת ביניהם בארץ ישראל, וזה שקיבל עליו שלא לעבוד עבודה זרה בכל צורה שהיא, מותר לאפשר לו לשבת בארץ ישראל, ועל כן נקרא תושב.

הדף היומי בהלכה

יתכן שגר תושב חייב בשמירת שבת?

ודין זה של קבלת מצוות חלקית, אמור רק ביחס לגר תושב, אבל גוי הבא להתגייר ולהיות חלק מכלל ישראל, אינו נחשב כישראל עד שימול ויטבול לשם גרות, ויקבל עליו את כל תרי"ג המצוות הכתובות בתורה, עם כל פירושי חכמינו ז"ל בהן, ללא יוצא מן הכלל. [ביה"ל ד"ה אינו; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 14]

כאמור, 'גר תושב' הוא גוי שקיבל עליו לקיים את שבע מצוות בני נח, ושלא לעבוד עבודה זרה אפילו ב'שיתוף'. ויש מהאחרונים שנראה מדבריו שגר תושב שקיבל עליו לקיים מצוות נוספות, מתחייב גם בהן. ולפיכך, למרות שלגוי ולגר תושב אסור לשבות בשבת, גר תושב שקיבל על עצמו גם את שמירת השבת, רשאי וחיוב לשבות בשבת.

הדף היומי בהלכה

בזמננו מותר לממזר להנשא לשפחה?

ישראל רשאי לישא שפחה, וממזרת רשאית להנשא לעבד. אולם, במדינות שבהן יש 'דינא דמלכותא' שאסור (לפחות לישראל) לקנות עבדים - נחלקו הפוסקים בנוגע למקרה שעבר ישראל על דין המלכות וקנה עבד, האם גופו קנוי, וממילא אדונו מצווה על שבתתו בשבת, או שדינו כמשרת שכיר. [משנ"ב דש, כד רכז, ושעה"צ כ]

בזמן הזה, שאין דיני שנת ה'יובל' נהוגים - נחלקו ראשונים אם נהוגים דיני גר תושב ועבד שאינו נמול וטובל לשם עבדות, אשר דינו כגר תושב (ראה תקציר לאתמול). אבל דין עבד שרצונו למול ולטבול לשם עבדות, ולקבל עליו את כל המצוות שאשה חייבת בהן - לכל הדעות נהוג גם בזמן הזה; ואף להקל, דהיינו שממזר

"יהודי שאינו מאמין שבלילה הזה ניתן לעלות מהמצב השפל ביותר עד המדרגה העליונה ביותר - הוא הוא ה'רשע' המוזכר בהגדה!" - קרא הרבי, ובאומרו זאת, הפכו פניו החוורות לאדומות כאש

התקדש חג, ליל התקדש חג... כך שוב ושוב, והוסיף וקרא: "א איד וואס גלייבט נישט אז אין דעם נאכט גייט מען ארויס פון די נידריגסטע בחינה ביז צום עכסטען מדרגה, איז ער דער רשע וואס די הגדה מיינט" - יהודי שאינו מאמין שבלילה הזה ניתן לעלות ולצאת מהמצב השפל והנמוך ביותר עד המדרגה העליונה ביותר - הוא הוא ה'רשע' המוזכר בהגדה!... ובאומרו זאת, הפכו פניו החוורות לאדומות כאש, ודפק בחזקה על השולחן עד שכל הכלים נרעדו מחוזק ההכאה.

(ע"פ באר הפרשה)

עדותו של חסיד ישיש שזכה להשתתף בעריכת הסדר של בעל הישמח ישראל מאלכסנדר זי"ע סיפר החסיד הישיש רבי משה בוים ז"ל, שעוד זכה להסתופף בצל קדשו של הרה"ק הישמח ישראל זי"ע, כי בחצר אלכסנדר היו כל החסידים משתתפים בעריכת הסדר של האדמו"ר, וסיפר כי מדי שנה בשנה כשהיה הישמח ישראל נכנס לערוך את הסדר והקערה בידו, היו פניו חוורות כסיד, וחרדה גדולה ועצומה היתה נופלת על כל הציבור למראהו. אחר כך ניגש לראש השולחן, הניח את הקערה, והחל זועק בקול גדול: "ליל

פניני הפסח

רבי יעקב ישראל לובצ'נסקי עובר בשבת מחנות חנות ומוחה בקולי קולות. טענו כנגדו: "מה הכפיה הזו?! הרי תקופה חדשה הגיעה, תקופת זכויות הפרט וחירותו לעשות ככל העולה על רוחו?!"

השיב כנגדם: "ודאי ידעתי, וזה הדבר שעולה על רוחי - לצעוק ולמחות נגדכם ולסגור חנויותיכם"... ומה יכלו לענות?... כך, הבן הרשע מסית וטוען: "מה העבודה הזאת לכם", מדוע מכריחים אתם את כולם להסב עמכם בסדר ככל חוקת הפסח. כל אחד חפשי לעשות כרצונו!" "כך?!" - עונים לו, "אם כן, רצונו להקהות את שניך"..." (גיליון 'אגעדאנק' מתוך 'הגדת')

אף אתה הקהה את שיניו היתה תקופה בה כיהן הגאון הצדיק רבי יעקב ישראל לובצ'נסקי זצ"ל, חתנו של הסבא מנובהרדוק זצ"ל, כרבה של העיר ברנוביץ'. כמה פורקי עול העזו אז לפרוץ פרצות בחומות השבת, והיה הרב עובר מחנות חנות ומוחה כנגדם בקולי קולות, עד שנאלצו לסגור עסקיהם. טענו כנגדו: "מה הכפיה הזו?! האם לא ידעתם שתקופה חדשה הגיעה, תקופת זכויות הפרט וחירותו לעשות ככל העולה על רוחו?!"

ענינא דיומא - בדיקת חמץ

האם ניתן לבדוק את החמץ לאור פנס?

כראוי במקומות הנ"ל, ואינו מסנוור, ורבים חולקים, ויש שהורה לכתחילה להחמיר בכך. אך לענין אור החשמל הרגיל שבחדרי הבית - דעת פוסקים רבים שניתן להותירו דלוק בעת הבדיקה. [שו"ע תלא, א; ביאורים ומוספים דרשו, 6]

חכמינו ז"ל תיקנו לבדוק בליל י"ד בניסן את המקומות שמכניסים בהם חמץ במשך השנה - לאור הנר, משום שבכך ייבדקו גם המקומות המוסתרים והמקומות שקשה לבדוקם בראייה רגילה. לדעת פוסקים רבים ניתן לבדוק גם לאור פנס חשמלי, אם הוא דק ומאיר

ענינא דיומא - בדיקת חמץ

את המצות ב...בדיקת חמץ!

ויש שנהג לבדוק את מצותיו כמה ימים לפני הפסח, כדי לוודא שאין ביניהן מצה כפולה, או מצה הפסולה מסיבה אחרת. וכן הורה אחד מפוסקי זמננו, שמעיקר הדין יש לבדוקן כחלק מבדיקת חמץ בליל ערב פסח, ולפחות לאור היום, אם קשה לבדוקן לאור הנר. [שו"ע תסא, ה, משנב"כ כד ו-לא, וביה"ל ד"ה אין; ביאורים ומוספים דרשו, 67 ר 82]

המוצא בין מצותיו שנאפו לפני הפסח 'מצה כפולה', דהיינו שהתקפלה בשעת אפייתה ושני צידי הקפל דבוקים זה לזה - יש להסיר את מקום הקפל וסביבותיו 'כדי נטילה' (2-2.4 ס"מ, לשיטות השונות) ולהוציאו מביתו; ויש הסוברים שאם מצא אותה מחצות היום של ערב פסח ואילך ראוי לשורפו. אולם, בנוגע למצות הדקות שבימינו - יש אומרים שאין צורך לבער את מקום הקפל, ואינו לאוסרו אלא באכילה.

אשה שאינה צריכה בגד או תכשיט - מה עדיף לקנות עבודה?

מצות עשה מן התורה להיות שמח וטוב לב ביום טוב ובחול המועד, ובכלל המצוה - לשתות יין בכל ימי החג; וכן ראוי לאכול בשר מדי יום. ומוטל על האדם לשמח גם את אשתו וילדיו, ולכן מצוה עליו לקנות עבור אשתו בגד או תכשיט לחג, ולהעניק לילדיו דברים המשמחים אותם, כגון מיני מתיקה. ואם אין לאשה צורך בבגד חדש ולא בתכשיט חדש - נחלקו הפוסקים אם אף על פי כן יקנה אחד מהם עבורה, או שיקנה חפץ אחר שישמחנה, כגון

ספר או כלי נאה.

ועוד נחלקו הפוסקים, האם מצות השמחה בחג מוטלת גם על הנשים, וסיבת החיוב לדעת הסוברים כן - שאם כי נשים פטורות ממצוות עשה ש'הזמן גרמן', מצות השמחה היא דין מדיני יום טוב, והן חייבות בו כפי שהן מחויבות במצות השבייתה ממלאכה ביום טוב.

[ביאורים ומוספים דרשו, תקכט, 25, 32, 33 ו-34]

קנין חכמה פרקי אבות

שה האיש באוזני הגרי"ד סולובייצ'יק זצ"ל, כי אינו מבין מדוע אנשים עשירים משתקעים בדרום אפריקה, והלא החוק שם אוסר להוציא כסף מהמדינה, והם אינם יכולים להוציא משם את כספם

העולם הזה דומה לפרוודור (אבות ד טז)

אל הגרי"ד סולובייצ'יק זצ"ל הגיע אדם אחד שהיה גר בדרום אפריקה זמן מסוים, וסיפר לו שבמדינה זו יש אנשים מיליונרים ועשירים גדולים, שיכולים לקנות עבדים שחורים בזול כדי שישרתו אותם בכל מה שצריכים, והפליג לספר על הקלות הרבה שבה אפשר להשיג שם את מנעמי החיים המדומים וכו'. אכן המשיך ואמר, שאינו מבין מדוע נשארים האנשים שם, שכן הדבר ידוע שבאפריקה יש חוק האוסר להוציא כסף מהמדינה. מילא הוא עצמו לא היה שם

אלא זמן קצר בלבד, אבל אותם המתגוררים שם בקביעות, מה תועלת יש להם מכך? הרי אינם יכולים להוציא משם את כספם, ומה שאין כן מיליונר המתגורר באמריקה, למשל, שבכסף ובעשרו יכול לבנות בתים בכמה מדינות וכדו'. הגרי"ד זצ"ל שמע את כל דבריו, וכשסיים אמר לו: הנה, אתה מבין היטב שאין תועלת להתעשר באפריקה, מאחר ואי אפשר להוציא משם את הכסף. וכי כל העולם הזה אינו אפריקה? וכי יכולים להוציא כסף מהעולם הזה?... (ע"פ עובדות והנהגות לבית בריסק ח"ב)

פניני הפסח

הגבאי את האורח הכחוש והעדין אל זקני זצ"ל, ואילו את האיש הגס שלח לאיזה בעל הבית. ניגש אליו זקני בטרונניה: הלא אני מזמין אורחים כדי 'לדבר בלימוד' אלא כדי לתת להם לאכול...

כל דכפין ייתי וייכול

סיפר הגאון רבי אברהם פאם זצ"ל ראש ישיבת תורה ודעת בארה"ב: המנהג בעיירות של פעם היה, שבלייל ש"ק היה גבאי בית הכנסת 'מחלק' את האורחים והנצרכים למתפללי בית הכנסת, להביאם לבתיהם לסעודת שבת. אירע פעם בעיר שעדליץ שבה כיהן זקני זצ"ל כאב"ד, שנשארו לאחר התפלה שני אנשים, אחד איש גס ובעל גוף, והשני איש כחוש ומראהו רך ועדין. שלח

הגבאי את האיש השני לסעוד אצל הרב, ואילו את האיש הגס שלח לאיזה בעל הבית.

אל זקני ניגש אל הגבאי בטרונניה: הלא אני מזמין אורחים כדי 'לדבר בלימוד', אלא כדי לאכול ולשתות, ואם כן לבי אומר לי שארוה יותר 'נחת' מהאורח האחר...

(הגש"פ מראה כהן)

האם מותר לכתוב בעיתון מאמרי שבה על אנשים?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

עמו ויבוא על ידי זה לגנותו, אסור לדבר עמו אודותיו. בביאורים ומוספים מפרטים מספר דוגמאות לכך: א) לדבר עם אומן אודות בני אומנותו, כתב בספר שמירת הלשון שאף כשאינו אומר עליו גנאי או שבח נכון מאד להיזהר מלדבר כלל. והוסיף, שאם מוכרח לדבר עמו אודותיו, יקצר את עמידתו עמו כדי שלא ייגרר לספר לשון הרע. ב) כתב הספר חסידים שאין לשבח עשיר בפני עשיר אחר; אכן לשבח ירא שמים בפני ירא שמים אחר מותר, מפני שהשומע שמח בדבר ואינו מתקנא בו אלא מוסיף חכמה ואומר אעשה כמעשיו.

אופן נוסף שבו אסור לשבח אדם משום אבק לשון הרע, אפילו שלא בפני שונאיו ואפילו אינו מרבה בשבחו – כותב 'החפץ חיים' בסעיף ב': ברבים אסור לשבח אדם בכל גווני, כי "במסיבת אנשים רגיל להימצא שם מימינים ומשמאילים או מקנאים, ועל ידי שיזכיר שבחיו יבואו לספר בגנותו". בהגה"ה מוסיף 'החפץ חיים', כי אם הוא משער שהשומעים לא יגנוהו, וכגון שאינם מכירים אותו, מותר, כל שאינו משבחו יותר מדי.

אמנם, אדם שכבר הוחזק ברבים ונודע לכשר וצדיק ולא נמצא בו רעה ואשמה, מותר לשבחו גם כשיש בין השומעים שונאים ומקנאים לו, כי לא יוכלו לגנותו, מאחר ואם יגנוהו ידעו הכל שפיהם דיבר שוא. אדרבה, מצוה גדולה היא לשבח צדיקים, וכפי שמביאים בביאורים ומוספים מדברי חז"ל בחשיבות הענין.

לאור האמור, האם מותר לכתוב מאמרי שבה בעיתון על אנשים? והרי הקוראים עלולים לגנותם? בביאורים ומוספים מביאים, כי יש שכתב שהטעם שנוהגים היתר בדבר הוא, משום שלפעמים יש בכך טובה לאדם המדובר, או תועלת לציבור להעמיד הדברים על בוריים. ויש שכתב טעם אחר להיתר, כיון שהדרך שכל אדם קורא את הדברים בביתו ולא ברבים, ועל כל יחיד בפני עצמו אין חשש שיספר בגנותו. [ולמרות שבמאמרים מסוג זה מרבים בשבח, שדבר זה נאסר גם בפני יחיד, מכל מקום בזה לא שייך טעם האיסור שהוזכר לעיל, שהמספר עצמו יסיים בגנאי או שהשומע יאמר לו 'מדוע אתה מרבה בשבחו'].

היום מתחילים כלל ט' מהלכות לשון הרע, העוסק בדיני אבק לשון הרע. בגמרא נאמר שכולם נכשלים באבק לשון הרע, וביאר המסילת ישרים שמפני רוב דקותו של איסור זה אין בני אדם מכירים אותו. והוסיפה הגמרא שאין יום שאדם ניצל בו מאבק לשון הרע. אמנם לעיל בהקדמה כתב 'החפץ חיים', שכוונת הגמרא שבסתמא אי אפשר להינצל, אבל מי שנותן לבו ורעיוניו לזה יכול להינצל [ביאורים ומוספים].

בסעיף א' נותן 'החפץ חיים' דוגמאות לדיבורים האסורים משום אבק לשון הרע – כגון מי שאומר: "מי היה מאמין שפלוגי יהיה כמו שהוא עכשיו"; או: "אינני רוצה לספר מה היה..." וכיוצא בזה, שיש בזה רמז לגנות.

אופן נוסף של אבק לשון הרע הוא, אם מספר בשבחו של אדם בפני שונאיו, שבזה גורם להם שיספרו בגנותו. וכן אם מרבה לספר בשבחו, אסור אפילו שלא בפני שונאיו, משום שעל ידי זה רגיל בעצמו לגנותו לבסוף, ולומר – "חוץ ממדה רעה זו שיש בו...", או שהשומעים ישיבוהו: "למה אתה מרבה לספר בשבחו, והלא יש בו מדה רעה פלוגית" וכו'.

ומהו הגדר של 'ריבוי שבח'? בביאורים ומוספים מביאים כי יש שכתב דהיינו כשלפי הנסיבות נראה הדבר כזר בעיני השומעים או בעיני המספר בעצמו, אבל שבה גדול שהולם את האיש ההוא בעיני השומעים ולא נראה בעיניהם כדבר מוזר, מותר.

ואף אם לא מרבה בשבחו, רק משבחו בכמה מעלות שיש בו ומדבריו ניתן להבין שהוא חסר בשאר המעלות שלא הוזכרו – התבאר ב'באר מים חיים' שאסור משום אבק לשון הרע. אכן, לומר על בחור שהוא לומד ארבע שעות ביום כשהוא אמור ללמוד יותר שעות כל יום – דעת הגר"נ קרליץ שאינו אבק לשון הרע אלא לשון הרע גמור.

בהגה"ה כותב 'החפץ חיים' עוד, כי מהדוגמאות הנ"ל נלמד שהוא הדין לכל כיוצא בזה, אם רוצה לדבר עם אחד אודות מישהו, והוא משער שאין לבו שלם

המוסר היומי

ואם ילמד בתמידות יקנה לו אלפי אלפים מלאכי השרת מלימוד של שנה אחת, וְלֹךְ מִיָּנָה אֶת כָּל יְמֵי חַיָּיו כְּשִׁילְמוּד – אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְהַעֲרִיךְ גּוֹדֵל מִסְפָּרָם!"

מתוך לימוד המוסר היומי בספרי החפץ חיים:

והזהירה התורה: וְשָׁנַתְּם לְכַנְיָן וְדַבַּרְתֶּם בְּבִיתְכֶם וּבְלִבְתֶּכֶם בְּזָכְרֶנּוּ וּבְשִׁבְכֶם וּבְקוֹמְכֶם, ולא נתנה לו זמן להיות יושב בטל.

וידוע הוא שבכל תיבה ותיבה שאדם לומד, הוא מקיים מצות עשה שבתורה, וכל העושה מצוה אחת – קונה לו פרקליט אחד, ולפי זה ב'מעט לעת' אחד יוכל לקיים כמה אלפים מצוות עשה, ואם ילמד בתמידות יקנה לו אלפי אלפים מלאכי השרת מלימוד של שנה אחת, וְלֹךְ מִיָּנָה אֶת כָּל יְמֵי חַיָּיו כְּשִׁילְמוּד – אין לשער ואין להעריך גודל מספרם!"

[תורת הבית פרק א]

"עבור גודל אהבת ה' לעמו, ועבור אבותינו הקדושים אשר חשק ה' לאהבה אותם, שנפשם השכלית תנצח המלחמה החזקה, מלחמת היצר, על כן ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני ודיבר עמהם פנים בפנים, וכתת עמהם ברית, ונתן להם תורתו הקדושה, שכאשר יתדבק האדם בה – בטוח הוא שינצח המלחמה החזקה הנ"ל, ויהיה צרור בצרור החיים את ה' אלקיו לנצח, ויקבל שכרו ברוב עונג ושמחה.

ובשביל שהזמן קצר, שהלא ימי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה וְאֵם בְּגִבּוֹרֵת שְׁמוֹנִים שָׁנָה, ומה יוכל להרויח בזמן קצר שהוא בעולם העשיה, רווח שיהיה לו לעולם שכולו ארוך? לכן הזהיר לנו השי"ת שעל כל פנים לא נשב בטל,

"ביום הראשון של חול המועד הגיע אלינו הנכרי והפתיע אותנו בבקשתו לקבל לידינו את החמץ שנמכר לו. אמרנו לו שאנו נכונים לכך, אך כפי שסוכם במהלך המכירה, עליו לשלם את כל הכסף על כך"

מה עמד מאחורי הדרישה המפתיעה של הגוי? | מעשה מיוחד עם סיום מדהים שסיפר הגאון הגדול רבי משה שטרנבוך שליט"א

היהודים מוכרים את חמצם בלב שלם, גם במחיר הפסד, וכי הם יעשו הכל כדי לא להיכשל חלילה באיסור 'בל יראה ובל ימצא'. הבעל, שלא השלים עם דעת אשתו, החליט להעמיד אותנו בניסיון ולראות מי הצודק בויכוח הזה. משחזר לביתו, פנה ואמר לרעייתו כי הצדק עמה, וכי נצחה אותו בויכוח שניטש ביניהם. לאחר שנוכח במסירות הנפש של בני הקהילה, וראה כיצד הם נחושים לקיים את מצוות התורה כהלכה, יצא הנוכרי מכליו מרוב התפעלות. הוא גמר אומר בנפשו להתגייר על אתר, ואמר לנוות ביתו, שאם בני העם היהודי הם עקרוניים ונעלים כל כך, הוא מבקש להיות חלק מהם.

ללא שהות הוא חזר אלינו, והביע רצונו להתגייר עוד באותו יום... על אף שלמעשה היה הגוי בקי במצוות ובדינים, כמתחייב בדיני גרות, הבהרנו לחברי בית הדין כי איננו יכולים לגיירו, ולו מהסיבה הפשוטה שהחמץ שנמכר לו יהפוך לאסור ברגע שיתגייר... דחינו אותו לאחר הפסד, ואז הצטרף אל חיק העם היהודי. מי כעמך ישראל.

אנו רואים מכך, כי כאשר מכירת החמץ נעשית כדת וכדין, והציבור מקפיד על כל הלכותיה ללא סייג, זה גורם קידוש השם!

(מרוה לצמא, פסח תשע"ה)

כאשר כיהנתי כראש בית הדין בדרום אפריקה וכרב הקהילה, מכרנו בערב הפסח, כנהוג, את החמץ של אנשי הקהילה לאחד הנכרים. ביום הראשון של חול המועד הגיע אלינו הנוכרי, והפתיע אותנו בדרישתו; הוא ביקש לקבל לידינו את החמץ שנמכר לו בערב החג... הבעת פניו הוכיחה, לכאורה, כי הוא רציני ולא חומד לצון. אמרנו לו שאנו נכונים לכך, אך כפי שסוכם במהלך המכירה, עליו לשלם את כל הכסף על כך. מכיוון שהקונה לא התכוון באמת להוציא מכספו ולשלם, הוא נסוג והלך לדרכו... אבל בכך לא תם העניין.

הנוכרי ניגש לכמה מחברי הקהילה ודרש את החמץ. הללו הופתעו מהבקשה החריגה, אבל ברור שלא היה בדעתם לערער על כך. הם אמרו לו שהוא רשאי לגשת לארון שבו מוצרי החמץ, ולקחת כאוות נפשו, אבל כמובן בתמורה לתשלום. הלה הוציא מכיסו חופן מצלצלים והניח על שולחנם. לאחר מכן הלך שלף משקאות חריפים שהנם חמץ וכיוצא באלו ונטלם עמו.

התברר כי רעייתו של הנוכרי הייתה יהודייה מתבוללת, לדאבון לב, ולמרות זאת, היא עצמה מכרה לבעלה הגוי את החמץ שלה לפני הפסח... הבעל טען באוזניה, בשיחה שגלגלו על אודות טיב מכירת החמץ, כי לדעתו כל הסכם המכירה אינו יותר מאשר "משחק" והעמדת פנים, והיהודים אינם באמת רציניים בכוונתם למכור את החמץ לגוי. האשה טענה מנגד כי החשיבה הזו מוטעית, וכי